

Pamětní plakety v Knihovně Celetná připomínají významné osobnosti české sociologie

Knihovnu Celetná zdobí dvě pamětní plakety připomínající profesory Josefa Krále a Václava Suchého. Tyto dvě významné osobnosti české sociologie nezanedbatelnou měrou přispěly k jejímu rozvoji. Jejich pole působnosti však nezůstalo omezeno na domácí prostředí, avšak zasahovalo až do Severní Ameriky, kde prof. Suchý od poloviny 50. let působil. Jednou z dlouhé řady zásluh byl také peněžní dar profesora Suchého z roku 2009 k poctě Josefa Krále, díky kterému mohla být Knihovna Celetná zřízena. Finanční dar byl využit jak na vybavení a zrestaurování zdejších prostor, tak na rozšíření sociologického fondu, jenž se takřka přes noc stal neocenitelnou oporou studentů i akademických pracovníků. Jako malé poděkování jsme se proto rozhodli přiblížit vám životní příběhy obou akademiků.

Josef Král

Josef Král se narodil roku 1882 v Peřimově na Jilemnicku v rodině učitele. Během studia na gymnáziu si oblíbil studium jazyků, historie a české filozofie, což ho posléze přivedlo ke studiu moderní filologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Časem se však více zaměřil na studium filozofie a sociologie, při kterém se seznámil s T. G. Masarykem, u něhož i obhájil svou disertační práci *Gustav Adolf Lindner jako sociolog*.

Roku 1924 se stal profesorem filozofie a sociologie na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě, kde několik let vyučoval a dva roky zde zastával funkci děkana. Roku 1932 byl jmenován profesorem filozofie na Univerzitě Karlově a zanedlouho také profesorem sociologie. Ve třicátých letech se stal členem České akademie věd a umění a Královské české společnosti nauk. Vydával časopis *Sociální problémy* a byl spoluzakladatelem Pražské sociologické školy, která se vyznačovala svým empirismem a příklonem ke kvantitativní metodologii. Po druhé světové válce se stal 15. děkanem Filozofické fakulty UK od roku 1882, avšak z funkce po dvou letech (1948) odešel na protest proti soudobým politickým poměrům ve společnosti a také na univerzitě samotné. I přes svůj předčasný odchod do důchodu stihl Josef Král významně obohatit jak českou sociologii, tak i historickou filozofii, a to zejména kritikou dialektického materialismu a rozborem díla Gustava Lindnera.

Václav Suchý

Václav Suchý se narodil roku 1923 v Praze a od raného věku projevoval velké nadání pro jazyky. V době, kdy dostudoval gymnázium a rozhodoval se o další cestě svého vzdělání, zuřila právě v Evropě druhá světová válka. Jako občan protektorátu byl mladý Václav spolu s částí svého ročníku přesunut do Vídně a právě tam v místní univerzitní knihovně objevil zálibu v sociologii. Ihned po skončení války nastoupil na pražskou katedru sociologie a filozofie, kde se seznámil mimo jiné i s Josefem Králem, s nímž si vytvořil přátelský vztah. Po dokončení studií byl po nedlouhou dobu sám pedagogicky činný, nicméně stále zvažoval myšlenkou emigrace na Západ. Později se mu podařilo dostat do západního

Německa a odtud do Itálie a později až na Nový Zéland. Na této cestě vystřídal mnoho zaměstnání, od učitele jazyka a tlumočníka až po pracovníka na stavbě. Na Novém Zélandu také poznal svou budoucí manželku a získal své anglické jméno – Charles Mark.

Roku 1954 se Václavu Suchému podařilo dostat do Spojených států amerických, kde nejprve vyučoval na střední škole a postupně i na několika univerzitách. Jeho hlavním působištěm se později stala Massachusetts College of Liberal Arts, kde se podílel na založení tamější katedry sociologie. Akademický zájem o země třetího světa ho také zavedl do Číny, Indie, Afriky nebo Jižní Ameriky.

Přestože Václav Suchý procestoval velkou část světa, nikdy nezapomněl na svou almu mater. Po pádu komunistického režimu vyučoval v Praze americkou sociologii, organizoval kurzy české kultury v Massachusetts a zřídil stipendium na podporu výzkumu zemí třetího světa. Význačnou měrou přispěl při zakládání knihovny sociologie na FF UK a dodnes pravidelně Katedru sociologie navštěvuje. Naposledy si mohli studenti poslechnout jeho přednášku na téma sociologie třetího světa na podzim 2015. Za podporu české sociologie získal roku 2013 stříbrnou pamětní medaili FF UK. Během svého života také vydal pod pseudonymem Vácha Masů několik sbírek básní věnujících se nejrůznějším společenským tématům. Část z nich je dostupná i v Knihovně Celetná.

na článku se podíleli Aleš Vomáčka, Jiří Růžička, Tomáš Mlynář
a Lucie Kratochvílová

